

КЪАБАРТЫ-МАЛКАР Республиканы парламентини эм правительствосуну газети **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КЪМР-ни ПАРЛАМЕНТИНИ КОМИТЕТТЕРИНДЕ

Инвалидлени иш бла къалай жалчытырыкъдыла?

Депутатла эм чакъырългъына КЪМР-ни Парламентини Урунуу, социальный политика эм саулукъ сакълау жаны бла комитетини жыйылуунда инвалидлени ишчи жерле бла жалчытыруу квотасын юсюнден теманы озгендиле.

организацияла къалай иелике болгъанларына да къарамай, 100-ден аслам адам иштеген коллективде урунганлары битеулю санына 2 процентине квота тохташдырылады. «Рос-

Законла чыгаруучу органы Президентини орунбасары Татьяна Саенко, жыйылыну ача, бу теманы Парламент къруда озгендир турганын белгилегенди. Аны алайлыгына да къарамай, жылдан-жылга тюрлю-тюрлю сылтаула, чурумла бла ол иш ахырына жетирдилемди, дегенди.

КЪМР-ни Адамланы иш бла жалчытыруу жаны бла къаралыу комитетини председателини орунбасары Гьышыны Лариса къылуу адамланы иш бла жалчытыруу ичюн къаллай мадарла этилгенерини, тинтиу ишени кезиюнде бир-бир мюлк иеле закондылыкъта озгендиле аныкъланганын озгенди айткъанди.

сей Федерацияда инвалидлени социальный жаны бла къорулауу юсюнден» Федеральний законга тийишлиликде иштеген адамланы саны 35-ден аз эм 100-ден кеп болмагъан коллективлени

башчыларына инвалидлени иште алынуу квотасын 3 процентден кеп болмагъан ёлчени тохташдырылады.

Федеральный закону проект къабил кюрлюсдегени ол, анда кёрполюнормаланы асламы сыйыл 1-чи сентябрдан юч алып башларыкъдыла. Организация, энчи президентияте, ТСЖ-ла, жашуу журтла бла байталы эм башка энчи потребитель кооперативе лицензияны 2015 жылда 1-чи майга дер алырга керекиди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Оноу

Ипотека алгъанлагъа - Къырал себеппик

Быйыл 1-чи январьдан башлап «КЪМР-де бир-бир гражданданла ипотека кредит алырга энчюнден кърленди. Ол адамлагъа жашуу болуплары илгендирге, республикада къурулуш рыноку тиритирге болушуруу белгиленеди.

Документ айтългъаныча, къырал болушукъ жаш ююрледе, акъыбалкъ болмагъан юч сабий есен ююрлеге, тюрлю-тюрлю урушлары ветеранларына, билим берюню, саулукъ сакълауу, социальный къорулауу, культураны къырал неда республикалы учреждениеларында иштегенлеге, къырал граждандар кулушукъчулагъа бериледи.

Болушукъ РФ-ни Жашуу журт кодексини 51-чи статьясына тийишлиликде юленинди. Башха айткъанда, ипотека алгъан адамны кесини жашуу журт болмагъа неда ол социальный набаткъа берилген даттарда жашамзаткъа тийишлиди. Болсада, кодексде айтългъаныча, кредит алгъан адамны неда аны ююрлюню жашуу журт бар эсе, алай

аны кенглиги, хар адам башына юлешгенде, регионда жашуу этерге жетерик ёлчиден аз болса, анга къырал тутхулукъ берилге болукъду.

Закону авторлары бизге аныгъатханларча, хар орде, шахарда да ол ёлчмен башка-башхады. Сёз ючюн, Нальчикде ол 11 квадрат метрди. «Мекямда жашагъанлары хар бирине юлешгенде, жашуу жер бу мардадан аз болса, кредит алгъан адамга болушукъ этилиди. Дагъыда, Жашуу кодексге тийишлиликде социальный себеппик жашуу этерге арамагъан юлдеде тургъанлагъа да берилди», - деп аныгъатхан эди бизге Жанатайлыны Салим, Парламентини Урунуу, социальный политика эм саулукъ сакълауу комитетине башчылыкъ этгенди.

Болушукъ къалай тевендиде, кредитни прощеленине компенсация этерге неда мекямны ипотекагъа сатып алгъанда биринчи жер тевенденганы (10 процентни) бериге да болукъду. Аны нызамны республиканы Правительствоусу энчи жарышдырды.

Законда айтългъаныча, ипотека кредит алгъанда, къырал

тутхулукъ культурада, билим берюнде, саулукъ сакълауда, социальный сферада иштегенде да берилди, алай ол да РФ-ни Жашуу кодексини 51-чи статьясына кере берилди. Аны бла бирге къырал эм муниципальный учреждениялада иштегенлени стажлары, бек аздан, юч жыл болурга тийишлиди. Ипотека алгъанла энга бир къыууу излемни толтурурга керекиди. Банклар башчылары болмагъа, ишлерге, сюд этилмеге.

Къырал болушукъ табар ючюн а, банкдан ипотека кредитни алгъандан сора къырал власть органлагъа заваление жазылады. «Къайтаргы айттырга сееме, биринчи тевенденганы 10 процентни арха алгырга неда процент ставканы бир кесини къайтаргыгъа болукъду. Сёз ючюн, жылга 14 процент тевендик эсе, аны бир кесинге компенсация этилге болукъду», - дегенди Жанатайлыны Салим.

Закон кючюне быйыл 1-чи январьдан киргенди. КЪМР-ни 2014 жылгъа бюджети озгендиде, бу программаны жашауда бардырыгъа ахна салынганыча.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Медицина

Тромбозисни - алтынчы кере

Республикалы клиника больницяда Къан тамырла бла байталы аурулагъа багъычу арада ишмилы инсульт болгъан саусызгъа тромбозисни

кафедрасыны специалистлери белгилегенге кере, тромбозис аслам хар саусызгъа да жарап къалмады. Сёз ючюн, артедан ауруп келгенге ол

багъалды. Бир сагъатны ичинде саусузу терк окуна тинтип, тюз диагноз салып, тромбозисни керек болганына бла къалганын тохташдырырга керекди, - деди КЪМР-ни Саулукъ сакълауу министрствосуну штатдан тышын дагыш баш верологу. - Адамны тили бюдюрдо этил тевенден, аузуу къыйкъыгъа айланганын озгендиде, аны жуукълары оластап къайты этил бардыгъа керекиди. Алай саусузгъа юч сагъатны ичинде болныгъа жетдирге тийишлиди.

Дунианы кеп къыралларында бир неча жылны ичинде жетишмил хайырланганы амалны Къабарты-Малкъарда быйлы башында бери Федеральный сосудистай программаны себеплиги бла синдирге онг къыгъанди. Тромбозис «скоруларына чакълырды башланы аны процедурасын бардырыгъа чынга дери багъыу ишени аска неда иги къуралганын озкъ этил кюяди.

Лилия ШОМАХОВА. КЪМР-ни Саулукъ сакълауу министрствосуну пресс-службасы.

Ахыры 2-чи бетдеди.

процедура алтынчы кере этилгенди. Энди ол кеси алына кюрююдо, логонде бла бирге селангерге юрениди. Врачла айтхангъа кере, бир неча айыгъдан а алгъынчы халына келиди.

Алай, КЪМР-ну неврология

хата окуна салгырга болукъду. Къалай алай болса да, саусузу кели аны жуукъларыны, «терк медицина болушукъ берген службаны», врачланы тириликлирине, къармаханларына кере болады.

«Ол заманда хар минут да

БАШЛАМЧЫЛЫКЪ

Огъары малкъарлыла диспансеризацияны элдеринде ётедиле

Бу кюнде Огъары Малкъарда диспансеризация барды. КЪМР-ни Саулукъ сакълауу министрствосуну медико-консультативный диагностика арасыны специалистлери элдилени саулукъларын мобилный оборудованида тинтдиле.

Элиле кеслери да саулукъ сакълауу профилактика халда кез-къулакъ болуп турурга керекисин толу аныгъайдыла, дейдиле ары баргъан врачла. Алай дагыда, жарсауыгъа, район больницягъа барып, кесини саусузгъу не халда болганын тюз тинтирге заманына хазна кеп адам тапмады. Аны себепли диагностика араны специалистлери кепле кенгендиде. Быйлы тынгылы тинтиу, жеси да къыска заманын ичинде бизде бир да болмагъанды, дейдиле адамла. Саулукъ алып айткъанда, эки коню ичинде диспансеризацияны 150-ден аслам адам ётгенди.

Самылыгъан оборудованины (медицина модуль) ара былт саулукъ сакълауу сфераны жангыртуу жаны бла республикалы энчи программаны чеклеринде сатып алгъан эди. Ол узагъ районогъа, элде чакълы, диспансеризацияны анда, жеринде

бардырыуа хайырланды. Комплексе беш медицина кабинет барды. Алау хар биринде да шведино оборудовани ишлейди. Болганыча бла специалистлери кызыны тынгылы анализ этерге болукъдуна. Кабинетде УЗИ-аппарат, флюорограф, маммограф эм рентген этен аппарат барды. Дагъында адамны кезлерине, тамыгъана, къулакълары къалай иштенине окурна къараргъа онгъарчы бардырагъа керекисин узакъ болгъагъа сагъанлай турдыла. Диагностика ара медицина жумушлары республиканы къысы элдеринде да таммаларгъа болукъду.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

ТЕГЕРЕК СТОЛ

Кеп фатарлы юйлеге оноу этер ючюн, лицензия керекмиди?

Парламентини Председателини орунбасары Натёи Бозиев, «тегерек столу» ишим башлай, управлюшый компанияда кесрини борларын тийишликсина толтурумайдыла деп, тарыгъайла келгенерин озге салганды. Россияни Правительствоусу алай иш бла корешрге союинде лицензия алырга керекиде деп алай оноу этгенди. Борларын Президентини Владимир Путин а аны тюз эм замандыда этиген оноуга сангъанын билдиргенди.

КЪМР-ни Парламентинде барган «тегерек стол» кътышхане кеп фатарлы юйлеге оноу этуу жаны бла ише лицензия бериге керекмиди, деген соруугъа жууапла илгендиде. Ол КЪМР-ни законла чыгаруучу органыны Къурулуш, ЖХХ эм отлукъ-энергетика комитетини башламчылыгы бла бордыргъанды. Аны ишине депутатла, Правительствоуну, жер-жерли самоуправление органыны келечилери, управлюшый компанияларыны, ТСЖ-ланы башчылары да къатышканды.

борларын федерацияны субьектлерины жинспекцияларыны бююкларына салыдуу. Федеральный закону проект къабил кюрлюсдегени ол, анда кёрполюнормаланы асламы сыйыл 1-чи сентябрдан юч алып башларыкъдыла. Организация, энчи президентияте, ТСЖ-ла, жашуу журтла бла байталы эм башка энчи потребитель кооперативе лицензияны 2015 жылда 1-чи майга дер алырга керекиди. Андан сора кеп фатарлы юйлеге оноу этуу жаны бла ишине лицензия берюню жорууларын жыйылгъанлагъа Жашуу журтла жаны бла къырал инспекцияны башчысы Намжудин Кажаров аныгъаткъанды. Ол акъыл этгенден, документе баш магъанала шартларды бири - управлюшый компаниягъа лицензияла берюню эм аланы ишлерине контроль этюню

Ахыры 2-чи бетдеди.

къалай контроль этилгени шарт тохташдырыгъа керекди. Битеу ол жумушла не къадар ачыкъ, хар кимге да аныгъа шынуула амалла бла тамамлангъанса, къырал власть органланы эм право нызамны сакълауу органы жанырандан къаты контроль этиле, иштен хайырма ол заманда чыгарыкъды, - деп чертгенди Натёи Бозиев.

Кеп фатарлы юйлеге оноу этуу жаны бла ише лицензия берюню жорууларын жыйылгъанлагъа Жашуу журтла жаны бла къырал инспекцияны башчысы Намжудин Кажаров аныгъаткъанды. Ол акъыл этгенден, документе баш магъанала шартларды бири - управлюшый компаниягъа лицензияла берюню эм аланы ишлерине контроль этюню

КОНКУРС

Нальчикде эм иги устазланы атлары айтылганды

«Учитель года-2014» деген Битеурсей кезюню муниципальный кезюню иотгарлы чыгарылгъанды. Анда орта билим берюу учрежденияныни 26 устазы кеслерины профессионал сыйналарын бла педагогика усталыкъларын кёргозгендиле. Юч турдан сора финалгъа алтаун чакъгъанды. Баш номинацияда - «Учитель года» дегенде, биринчи жер-

ни Нальчикни 29-чу номерли гимназиясында гиче классланы преподаватель Лариса Каушкова алганды. «Классный руководитель школы» номинацияда 32-чи школну келечиси Кристина Тешева алыч болганды. «Социальный педагог» дегенде уа - Алим Мальбахов - 5-чи номерли школну устазы. Айырмалы «Педагог-психолог» 9-чу школну келечиси Екатерина Дендеев

болганды. «Директорну юйретиу иш жаны бла орунбасары» деген номинацияда биринчи жерге уа экеулени чакъгъанды: 7-чи эм 5-чи школланд Зарема Ципинова бла Спартак Шаов. Хорлагъанларыны барысына да сыйлы сагъула бла дипломла берилгендиле.

УЯНАЛАНЫ Зарина. Нальчик шахар округну жержерли администрациясыны пресс-службасы.

Жамауат палата

Сёз жоллада халны юсюнден баргъанды

КЪМР-ни Жамауат палатасы Нальчикде Кешоков эмда Ногмов орамлада автомобиль жолну жалаанда бир жаны бла жюрюрга автоном амалы тюз болгъанын бла къалганын сизюу башланганын эмда анга Интернетни юсю бла ким сюйсе да къатыштырга болушукъу билдирген эди.

Келтене жолланы тарпыгъала, асламысына уа ован халыла болгъанлары, машиналаны нелери аланы кеслериине къайда тат кереке, алайда кююп келтене

генчук орамдан Кирос орамга дер жерде аланы кесип жети жу ётеди. Алада машинала бир жаны жюрюрга этиле, кеп проблемалдан кътулууригъа онг чыгарыкъ эди, дегенди.

«Мен андан башка амал кёрмейме. Орамланы кенгертирге онг жокуду. Останоквалда сатыу-алуу комплексе ишленгендиде. Аланы хазна къалай барысы да энчи илениленилдиле. Бир талай жыл мындам алыла ол жерлени шахар администрация сатмаса эди, иги болушукъ эди, бусызгадат уа ол болуму турлендириу амал жокуду», - деп къошканды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Къайгырыу

Кёчюруу программаны чеклеринде

Наркъалада 12 юйор жангы фатар къоллу болганды. Ала кёчген жерле, районну администрациясыны пресс-службасында билдиргенлерине кере, адамланы тогурагъан юйлерден кёчюруу программаны чеклеринде ишленгендиле. Битеу да жашуу болупларыны 35 адам игилендиргенди.

СУББОТНИК

Ветеранлагъа болушукъгъа

Быйыл 5-чи апрельде КЪМР-де суботник бардырылукъты. Андан жыйылгъан ахча Улуу Ата журт урушуну ветеранларына болушукъгъа берилди.

Аны ошонден Правительствону жыйылыуунда КЪМР-ни урунуу эм социальный аймагъуу министри Тубеялыны Альберт билдиргенди. «Суботникни бардырыуу юсюнден тилени Улуу Ата журт урушуну ветеранлары Совети этгенди. Алагъа тутхулукъ бериге тийишлиди. Ахча таматалагъа болушукъгъа эмда аланы юйлеринде ремонтка берилликди», - дегенди министр.

«Учитель года-2014» деген Битеурсей кезюню муниципальный кезюню иотгарлы чыгарылгъанды. Анда орта билим берюу учрежденияныни 26 устазы кеслерины профессионал сыйналарын бла педагогика усталыкъларын кёргозгендиле. Юч турдан сора финалгъа алтаун чакъгъанды. Баш номинацияда - «Учитель года» дегенде, биринчи жер-

Шимал Кавказ кюн сайын 2 бет

Аманлыкъчылану ауларына тюшмез ючюн 3 бет

Наркоманланы саны нек азаймайды? 3 бет

Уста къоллула 4 бет

Алчылыкъда - биринчиле 4 бет

Быйыл кепле бери төртюнчю кере келди 4 бет

Инвалидлени иш бла кыалай жалчытырыкдыла?

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Ведомства региона аллай малды кийирге ала кыалай эртеди эм хайрыды да тойюдо, деп кыарайдыла. Нек десегиз республиканы предпринимательствону субъекттери тошошле. «Аллай иши жерле кыурагыз деп бору салуу алагыз аур келикиди, асламысында уа топурулук тойюдо. Ишленгенли битеую саныны орталык темесинде 100 адамдан көп болган предпринимала толунлай жетиширклике инвалидлени иш бла жалчытыргыз», дегенди Гызылди Лариса Андылди ора да, эседе болган барсы да ишлерге соймөйдиле эм кыларландиле келмейди. Алайды да, инвалидлер берирге керекте деген иши жерлени саны (2014 жылда -108 жер) керекли бол-

Гызылди Лариса акыбалыкчы ламенти РФ-ни Кырал Думасын бла Федерация Советине жиберген федеральный проектин форматына келиширли, право жаны бла тоз келира предлоسة жерде жарашыруну тийишли көргенди.

Гызылди Лариса акыбалыкчы ламенти РФ-ни Кырал Думасын бла Федерация Советине жиберген федеральный проектин форматына келиширли, право жаны бла тоз келира предлоسة жерде жарашыруну тийишли көргенди.

болмаганлагы квота бла иши жерле беруно иосонден да айтханды. Республиканы законга тийишлиликте 14-ден 18-ге дери жыл санда граждандыга квота ишчилени эсобири орталык санын 2 проценти берилгенди. Ол айтхана керэ, контроль-назор мадарланды белгиле болганыча, закону излемлери бир-бир предпринимала, организацияла топурулайдыла. Республикада адамданы иш бла жалчытуу ара ла бардырган мониторинг шартларына керэ, бауда айтылган законга келишкен 261 иш беруючиден, 200-го кырал эм бюджет урunden жыйадыла эмда ишлерге зараны болган предпринимала. Топтуруу властын федеральный органдарыны территори структурларында, право нисамы сакталуу органдарында, муниципальный районлары, муниципалдык районлары, жерли администрацияларында, шурак сакталуу учреждениларында, уруну кодексге керэ, акыбалыкчы болмаган жаш

адамданы ишеттирге жарамадыла. Депутатла ведомствону закону ол мардадсын топурунди бергенде. Фатимат Амшокова парламентарийден эндиге деру республиканы стоматолог клиникаларыны биринде ишлеп турган инвалидлени ишен кысталган шартха айрып кы ардарлары тилгенди. Иш беруючю энгени закылу болганы да кыалганын тинтирге керек болуктуду. Алай 2011 жылдан бери анга жалаңда 100 сомдан 500 сом өчмеде хах уруну законодательствону биринде административия буруктулук этюдю.

ОТАРЛАНЫ ФАТИМА

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Көп фатарлы юлгезе оноу этер ючюн, лицензия керекмигу?

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Кырулуш эм жашуу журтла коммунальный мюлк министрствону жашуу журтла жаны бла белюмюно таматасы Лидия Вологорова, өзге кыошуда, документте көргюстюлген тазир биюни республикага асыры улуу, ол улуу шахарыага деп тохтатшырылган болуп дегенди. Гызылди ол управлюющий компанияла, ТСЖ-лагы эм жашуу журтла бла байлалы кооперативлеге лицензия берюу бла кыалай, аланы башчыларындан экзамиле алгырта да белгиленгени эсе салып, ол көппе, жал сандарына керэ, башка сытаула бла да, аланы хаза бералсына, алай эсе уа ала сертификатта да аналгык тологодиле, деп кыошанды.

ташдырган тарифле да өсерге болуктууда. Андан сора да, ол оюм этпенден, управлюющий компанияны саны азайып, деген кыоркуу да барды. Алай болса, конкуренцияны иосонден законнага буруктулук этиргэ, таматасынган жумушланы начестволары да осалга кетерле.

Фатима Отарлы акыбалыкчы проблеманы фатарланы илери бла ТСЖ-ны арасында байлалыктыла тап кыурамайларынды да көрди.

«Дюверле» ТСЖ-ны председатели Асият Гогуюкова уа жаны аман хайрыгы болгонуна инаанды. Аны бла бирге ол законпроектде бир кызуум шартха эсе ууакх. Сөз ючюм, анда улуу эм ууакх буруктулукланы арасын айрырчыра мардала жокудула. «Отуз эм андан да көп замандан бери сюелген омда тынгылы ремонт этилмеген юйледе неди кир-кичик көп заманын ичинде кертимлей турган арбазада аллай буруктулукланы тапхан тынды».

бла жашуу журт кооперативлени членлери берген взносладан телерге тошоерики, деп белгиленгенди.

Жаны аман республиканы граждандарыны сейрилер бла байлалы болганын эсе алып, Натги Бюеве Жашуу журтла жаны бла кырал инспекция эмда Кырулуш эм ЖКХ министрствотга «хатасын», «хайрын» да тергеп, тынгылы тинтип, Парламент шарт предлосенила беритиз, дегенди. Депутатла уа законодательный башламчылык кыурашырды аны РФ-ни Кырал Думасына жиберди, деп кыошанды. Кырулуш, ЖКХ эм отлук энергетика комплекс жаны бла комитетте уа «Россей Федерацияны Жашуу журтла бла байлалы кодексине эмда Россей Федерацияны законодательный актарыны бир кызуумга топуруле кийириую иосонден» 448902-6-чы номерли федеральный закону проектини Кырал Думада болумуна дайым да кыаран турруга эмда ол сюзюкүлде ачылганган кемчиликлени кетерге кереклиси айтыланды.

Люба БАТЫРОВА

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

«Жилсервис» ЖЭУК-ны директору Артур Шогенов а лицензия берюуге аз-азадан, ЖКХ-ны хар районыда да энчиликлерин эсе

«Проходный шахара болуону иосонден айта, аны администрацияны башчысына орунбасары Владимир Пунажи фатарланы илериңден тошоен аха дайым да бардырыла турую ремонтта, «жамалу» салтууга, бек керекли жумушлагыа кыураштырган айрып айтханды.

алып, көчөргө керекте деп алай оймалды.

проблеманы фатарланы илери бла ТСЖ-ны арасында байлалыктыла тап кыурамайларынды да көрди.

Лицензия бла ишлеуоу баш мураты – борчыларыну үлөк болган компаниялдан адамданы кыруулауду, деп белгиленди Нальчик шахары жер-жерли администрациясыны жашуу журтла эм коммунальный комплекс жаны бла управленясыны таматасы Виктор Кириков. Аны бла бирге ол уа жангычылык хата салыргы да болгууну эсерттеди. Сөз ючюн, лицензия ючюн аха телерге керек эсе, управлюющий компанияла тох-

«Жилсервис» ЖЭУК-ны директору Артур Шогенов а лицензия берюуге аз-азадан, ЖКХ-ны хар районыда да энчиликлерин эсе

«Жилсервис» ЖЭУК-ны директору Артур Шогенов а лицензия берюуге аз-азадан, ЖКХ-ны хар районыда да энчиликлерин эсе

«Жилсервис» ЖЭУК-ны директору Артур Шогенов а лицензия берюуге аз-азадан, ЖКХ-ны хар районыда да энчиликлерин эсе

Документле

Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны БУЙРУГУУ

2014 жылда 19-чу марда №125-П11

1. Кыбарты-Малкыр Республикада жер реформаны бардыруну иосонден предложенияны хазырлау жаны бла комиссияны составын бу белгимге керэ

Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны Председатели К. ХРАМОВ

Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны 2014 жылда 19-чу марда чыгарылган 125-П11 номерли белгими бла кыабыл көрүлгенди

Кыбарты-Малкыр Республикада жер реформаны бардыруну иосонден предложенила хазырлау жаны бла комиссияны КЪАУУМУ

- Храмов К.К.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны Председатели (комиссияны председатели орунбасары)
- Алыдов Ю.К.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны Председатели биринки орунбасары (комиссияны председатели орунбасары)
- Кармоков Х.М.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Кырал кенгешчиси (республикалы комиссияны председатели орунбасары)
- Уналдыев К.Ж.И.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Правительствоосуны Председатели биринки орунбасары (комиссияны председатели орунбасары)
- Ашалаев М.Т.** - Гидрометеорология эм тегерекки кудурети мониторинг жаны бла федеральный службыны «Бийик тау геодезия институту» деген кырал учреждениасыны директоруну орунбасары, Кыбарты-Малкыр Республиканы Жамуат палатасыны члени (ыргызлыгына керэ)
- Алакаев А.М.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасы орунбасары
- Ашинов С.А.** - Кырал ырысыагы оноу этну жаны бла федеральный агентствону Кыбарты-Малкыр Республикада территориялы управленясыны башчысы (ыргызлыгына керэ)
- Безроков Э.Л.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Жер эм ырысы бла байлалы халла жаны бла кырал комитетини белюмюно таматасы
- Жангалдыев С.А.** - Нальчик шахар округу жер-жерли администрациясыны башчысы орунбасары (ыргызлыгына керэ)
- Жемкуров А.М.** - Кырал регистрацияны, кадастры эм картографияны федеральный службыны Кыбарты-Малкыр Республикада Управленясыны башчысы (ыргызлыгына керэ)
- Маслов Н.А.** - Кыбарты-Малкыр Республикада муниципальный кууралваланы совети-Ассоциацияны топуруучу директору, Кыбарты-Малкыр Республиканы Жамуат палатасыны члени (ыргызлыгына керэ)
- Нахушев З.А.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Жамуат палатасыны члени (ыргызлыгына керэ)
- Недудов А.М.** - Кырал регистрацияны, кадастры эм картографияны федеральный службыны Федералый кадастр палатасын- федеральный кырал бюджет урunden Кыбарты-Малкыр Республикада филиалны директору (ыргызлыгына керэ)
- Темжигалдыев М.О.** - Черек муниципальный районун жер-жерли администрациясыны башчысы (ыргызлыгына керэ)
- Техухев Х.Х.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Парламентини Аграрный политика эм жер бла байлалы халла жаны бла комитетини председатели (ыргызлыгына керэ)
- Тонконов А.В.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы Жер эм ырысы бла байлалы халла жаны бла кырал комитетини председатели (республикалы комиссияны председатели орунбасары)
- Тхалпаков Х.Г.** - Бийик профессионал билим берген -Х.М.Бербеков аны Кыбарты-Малкыр кырал университети- федеральный кырал бюджет биюм учурденианы Социальный-гуманитар институтуну Философия кафедрасыны профессору (ыргызлыгына керэ)
- Шалов Т.В.** - Россей Федерацияны Эл мюлк министрствосуно бийик профессионал билим берген -В.М.Кюков аны Кыбарты-Малкыр кырал аграрный университет- федеральный кырал бюджет биюм учурденианы земелюстрология кафедрасыны таматасы (ыргызлыгына керэ)
- Шахмузров М.М.** - Кыбарты-Малкыр Республиканы эл мюлк министри (республикалы комиссияны председатели орунбасары)

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Сөз жолаада халны юсюнден барганды

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Жамуат палатасы комиссиясыны башчысы, жыйалыну председатели Ануся Цеповасова да шахарны орамларын этгенле основаноклада сатыу-алуу комплексле болгандарын кыалга алганды. «Администрация жерни бергени кийби, аны арта да алай алыс да, оюп кетерим. Нальчик курорт шахарыга угуа, сатыу-алуу аргага шук кыалганды. Тюкенале асыргы кенден тырнакх басар жер жокуду», дегенди.

Нальчик шахары жер-жерли администрациясыны кылулгысуу Виктор Кириков а көлөрү ишлексе ити боллук сунады. «Кешюков эм Пушкин орамланы мюйшошюнеди Сөербанк, ол тийреледе жашаганада жерни сатып ала туруп, алайлада тылобашы гаража, машиналаны салырга жармаган жерде кыйганага улу тазир салырга неди автомашинаны алайдан алып кетерге керекки, деген оюмла да айтылгандыла.

Юриг Бегидов шахара машиналаны көлгюло угуп ала тапсаз жерледе тохтаганыны чырмаулук этедиле жолда жүрюноу кыоркуусузулугун жалчытыргыда деп, баш кюндөн башлап ГИБДД-ны ханындан ботюн кыалы ма-

Израильде межгит ачылганды

Ахмат хажи Кадирову атан журналитор Абу Жоу эде межгитини ачылууну череманында омула Россейн э Чечени байкарлары кеторуп кытышханды. Аны иосонден бу ишге кытышхан Ромзан Кадиров сөз билдиргенди.

«Бу межгит жаны башында болгонланы оросонда бек орнуа салынганы толу инаамда. Ани бир жолго да хар зат барды, ийом кулуктулук этер жер да, конференция зал да бардыла. Межгитини төрт минерети шахарны битеу эткенден керюнедиле. Мындагы Ахмат хажи Кадирову аты журналиторок омур кыалой шахарны да жасарык эди», дегенди республиканы башчысы.

«Ол межгит анда жашаган чечени кызууну тилги бла ишленгенди. Аны ишлеу Чечени башчысына себептик этила бла Ахмат хажи Кадирову жамуат финансу болушугу бла бардырылган».

Абу Жоу Иерусалимде онбеш минут чаклы кол барчыо узактыла орналганды. Эле чечениле жашоойдыла. Тинтичулени ойтуылоруна керэ, ала мында 400 жыл мындан алыа орналган эдиле.

Бир миңг тектар терек бахча орнатхандыла

Россейде жемиленин 40 проценти өсдорюн Краснодар крайда этпада жемиле тереклени 1,1 миңг тектара орнату мурат барды. Алай ишле терек бахчалыкты болушугу этнуоу програмасыны чеклеринде бардырыладо деп, билдиргенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентие ол жерли администратияны пресс-службасында.

Жаны терек бахчалода хар тектара 800 азыгт өсдорюкюле. Зыгыланы байып 750 тектара салыкында. Эт молкени министрствон билдиргенде керэ, терек бахчалыкты 58 хар ача салынгандыла. Аланы жагы жерде эм кыартойган тереклени орунбасарына салдыла.

Региюну эл молк предпринимчаларында жемиш, нанлык тереклени битеу де 34,6 миңг тектара өсдорюкюле, ол Россейде алай битилени 20 процент чакылысыды. Кыбаңда жемиш тереклени өсдюрюу бла 69 улуу эм орталык мюлк керюшедила, аладан сора да, 250 гити формалы предпритияла.

Асыраган ата-аналагы школ саладыла

Старополеде собийени кызуу жети эми алгырта сойгелене психология жаны бла болушук этер ара кыураланды. Психология, педагога, медицина собийле кызын жашуу болушуда болушугу этедиле, андан сора да, собийени кызуу жети эми алгырта сойгелене да методикалы болушугу этедиле. О болушуда иш саныу бла Россейн билим беруюно эм илмуноу министри Дмитрий Ливанов шашыргейленгенди.

Андан сора да, ол ишге губернатор Владимир Владимиров да кыатышхан эди.

Региюну башчысы пресс-службасында ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине айтханырарына керэ, арбыл бөлөмөри жетишикли ишлерила, өзгөн кында алада собийени жашуу кызуу этилган ата-анала да билимлерин өсдорюлдене, аладан 70 ата-ана курсу боюнча омылгандыла. Биреуну собийн алып өсдюрюле хазыр болмаганларын билдирди.

Дондагы Ростовда Украинаны културасыны фестивалы

«Шевченковский весна» деген Украинаны културасыны халкыла арапа фестивалы, улуу поэтин 200-йылдыгына жоралпын, Дондагы Ростовда бардырылган болушугу этедиле. О болушуда иш саныу бла Россейн билим беруюно эм илмуноу министри Дмитрий Ливанов шашыргейленгенди.

Бу концерт эл мыйканын ичинде иш шахары - Таганрогдо, Шахтыде Дондагы Ростовда бардырылган байрамалы охыргы меропиясыны болгонды, деп билдиргенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине областы култура министрствосунда. Сахнада кесерини устаныларыкыр бу жерги ортолден сора да, кыонакыла деп кыошанды «Донбасс» ансамблин солисткасы Виктория Струкава, кыозуучу, Украинаны сайлы артисти Сергей Устименко, «Списаночка» юк бандуристи. Битеу алып айтханда, концертте эки кыралдан 20 творчестолу коллектив кытышхандыла. Ала халкы жырыны жырлагандыла эм теспеленгенди.

Сочице жаш учууну кезуюу

Сочини тийресинде Красная Поляна тау-лыка курорт жаш башында учуулары сезонун ачханды. Лыжалы бла учурга сойгелене трассаланы кыалой болгандарын сынарго эти табырдыкыла, ала да бардырылгандыла 2014 жылны Олимпиада оюнолда эришюле. Туу комплекследе айтханырарына керэ, хауа болушу ити болсола, трассада лыжалы бла учуу апрелин ахырына дери бардырылган болушугу этедиле. ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине «Роза Хутор» курордга билдиргенди.

77 километрик трассадан сора да, солугра сойгеленега жагыну сноуборд кыуралыкыды. Аны кызын болумуна керэ, официальный болмоган ол атагында «Агагирн стой» деп. Трассаланы оласмы тегинизи тегинденде 1500 метр бийикликдедиле.

Андан сора да, кыонакылагы деп Красная Полянада «Горная карусель» деген тау-лыка комплекс ачылган эди. Алада лыжалы бла учуушугу Олимпиаданы коюштурууда да тохтоору эти эдиле. Тегинизи тегинденде 2050 метр бийикликте, сейрилик хауа-болуму шуло «Крик-2» деген мыйкала бла ишкери сноубордчылары лөгер ишлеп турупкуду. Аны кыурагыла учуулары эм боз замананы бардыруну сейрилик програмасын жарашыргандыла.

Поезде кесинтиг автомашынанн бла айлангырга онг барды

Санкт-Петербурдан Астраханьга эм андан аптага повезде кесинтиг автомашыны бла айлангырга болушугу. Эм алтып онг берди-ле пассажирлеге Россейн тмюр жолчулары.

23-чу апрелден башлап 109/110 номерли поведни составында Санкт-Петербур-Астрахань эм Астраханьдан Санкт-Петербурга кыайтырлык повезде автомашыныны вагону да болушук. Машиналаны ташынуу багысын аланы ауурлууктарына эм вагонуу класпысына эм билетин «Ары эм ортох» деп алынгынына керэ тохташырылганды. Бек өз батасы 34,4 сом болушук.

ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Россейн тмюр жолчулары компанияларында айтханырарына керэ, пассажир машинасы бла барыр мурагысы эсе, аны иосонден поезд атпаандан алгыс 45 курак алгыс билдирге керекки, РФЖ-ни сойтоңа неди тоноздей ботаж болушоу кассасына. Автомашыны биргизге этинуоу иосонден документлени жарашыруу 45 суткадан башлап 8 сагытта дери бардырылды.

Полициячыла эсирип турган вращалны тутхандыла

Астрахань областьда ГИБДД-ны кулукчулары «Скорый помощник» Камазок районуноу болюнчасында эки белюмюно «Скорый помощник» бригадасын эсирип тургундай тутхандыла. «Эсиритюу ичтелине медицина эм водителле иши кезуилериңде ичтелиңде» деп билдиргенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине областын УМВД-сини пресс-службасыны кулукчулары Артем Сладков.

«Полициячы болушук этигиз деп, тынчыру сөлөшкенди. Аны айтыкчана керэ, ол эки керэ чакырылганды кесини 18-жыллык этегине медицина болушугу. Эки бригаданы медициналы кулукчулары да эсирип болгандыла», дегенди Сладков. О айтхана керэ, информацияны алгандан сора ГИБДД-ны кулукчулары полицияландан юк жоз метр узактыла «Скорый помощник» болушугуна тохтагырдыла. Инспекторла водителени ичтелини бла ичтелини тохташдырырдыла тинтиугу этпендене, ол, кертисин блга да, ичин болгоңу тохташдырылганды.

«Бригадаланы төрк окумуз ишден эркин этпенде, ала ишчи замонда эсиритюу ичтелине иштен эркин алгытырды да керюшеменди. Фельдшерден бири уу, ишден эркин этигиз деп, зовленение жазганды», дегенди Сладков.

